

מיקוד לתוכנית הלימודים הישנה בסוציולוגיה לתשפ"ו

להערכה חיצונית/פנימית

בבחי משנה ואקסטרניים

סמל שאלון 65281

במסמך זה מפורסם מיקוד ההוראה והלמידה לקראת שנת הלימודים תשפ"ו

רשימת הנושאים הלימוד	רשימת תתי הנושאים שילמדו במסגרת המיקוד	רשימת תתי הנושאים שלא ילמדו במסגרת המיקוד	
1.תרבות	מה הם מרכיבי התרבות?	מרכיב תרבות: מרכיב חומרי, מרכיבים לא חומרי	
		ערכים: הגדרה, סולם ערכים, קונפליקט ערכים	
		נורמות: הגדרה, נורמה מסוג מורס, נורמה מסוג פולקוויס סנקציות, סמלים, סימנים שפה	
	גישות לחקר תרבות	גישת האתנוצנטריות התרבותית והיחסיות התרבותית. מאמר : "פולחן הגוף של היאקירמא"	
	גישות תיאורטיות בסוציולוגיה	הגישה הפונקציונליסטית	
		גישת האינטראקציה הסימבולית	
		גישת הקונפליקט	
	כיצד משתנות תרבויות	תרבות גלובלית ותרבות מקומית תרבות הצריכה	
	2.קבוצה	מדוע אנשים מתגבשים לקבוצות ?	צרכים אינסטרומנטליים וצרכים אקספרסיביים
		קבוצת השתייכות וקבוצת התייחסות	קבוצת השתייכות (סוגים של קבוצת השתייכות: נולד לתוכה, חובה, בחירה), קבוצת
מהי קבוצה ?		הגדרת קבוצה ומאפייניה אינטראקציה חברתית, מבנה חברתי, המשכיות ויציבות חברתית. תלות הדדית. זהות קבוצתית. מכנה תרבותי משותף.	

הפיקוח על הוראת מדעי החברה, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך
רחוב דבורה הנביאה 2 ירושלים 91911

		מהם הגורמים לדפוס משפחה שונים?	משפחה בחברה מסורתית משפחה בחברה מודרנית
4. חיברות	מהו תהליך החברות? סוכני חיברות	הגדרת המושג, חשיבות תהליך החברות לפרט ולחברה; זהות וזהויות משנה.	סוכני חיברות
	כיצד מתפתחת הזהות? גישות לחקר תרבויות	גישות תאורטיות לחברות: אינטראקציה סימבולית, פונקציונליסטית.	במה נבדלים תהליכי החברות בתוך החברה ובמה הם נבדלים בין החברות השונות
	תהליך ההתבגרות בחברה מודרנית	תאורית "האני במראה של קולי"	משפחה כסוכן חיברות בית ספר כסוכן חיברות אמצעי תקשורת המונים כסוכן חיברות
	מין ומגדר	תאוריות של התבגרות המתבגר כאדם שולי פער דורות או קונפליקט בין דורות	סוכני חיברות
		חיברות מגדרית (לתפקידי מין)	
		המושגים – מין מגדר מיניות (סקסיזם)	

חומר לימודי של 30%		
פרקי הלימוד	רשימת תתי הנושאים שילמדו במסגרת המיקוד	
1. תרבות	מיסוד ומוסדות חברתיים	הכרת התכונות של מוסדות מאחד מהמוסדות החברתיים חינוך, חוק, תקשורת המונים.. זיהוי מוסד חברתי בטקסט שלא נקרא .
	טקסים	הגדרה, מאפיינים, תפקידים, טקס מעבר (ללא טקסי חיזוק).
	סטטוס	סטטוס: הישגי, שיוכי, בסיסי. סמל סטטוס, מערך סטטוס, קונפליקט סטטוס, יוקרת סטטוס
	יחסי תרבות בחברה הטרוגנית	תרבות משנה, מיעוטים (אתניים וגזעים)
	יחסי תרבות בחברה הטרוגנית	מדיניות כלפי יחידות תרבותיות: חובה לקשר את סוגי המדיניות לגישות לחקר תרבות. פתרונות לבעיות במפגש בין תרבות. מאמר שומרונים: להדגים מתוכו את מרכיבי התרבות, טכנולוגיה, מאפייני טקס, מדיניות תרבותית של הפרדה.

	ישראל חברה הטרוגנית	ההרכב התרבותי של החברה הישראלית / יעל אנוך תרבות המשנה של החרדים. יחסי יהודים ערבים.. תרבות המשנה של יוצאי חבר העמים
	מהם הגורמים לשינוי תרבותי?	תמורות בסביבה הטבעית, מגע בין קבוצות בעלות תרבויות שונות, תגליות והמצאות, התאמה בדרנית
	כיצד חוקרים תרבויות?	תצפית: תצפית ישירה, מונחת וממוקדת.
2. קבוצה	השוואה בין קבוצות	מיון קבוצות: מטרת הקבוצה ואופי היחסים בה. תנאי קבלה ל כידות חברתית
	כיצד חוקרים קבוצות?	עקרונות בשיטות מחקר: שיטת מחקר: ניסוי: מאפיין השיטה, יתרונות, חסרונות
3. משפחה	מהי מודרניזציה?	4 מאפיינים של החברה מודרנית בהתייחס לנושא המשפחה שינויים במבנה החברה וריבוד, חילון, הדגשת ערכי השוויון חרות ואינדיבידואליזם.
	מודרניזציה?	מאמר אחד מתוך שניים בנושא משפחה: יהודי אתיופיה במעבר בין תרבותי מאת: ד' בורובסקי או המשפחה הערבית מסורת ותמורה.
	אי שוויון במשפחה	מעמדם של ילדים ונשים במשפחה ובחברה פוסט מודרנית מאמר רבקה בר יוסף ילדות בסביבה החברתית משתנה של סוף האלף השני
4. חיברות	סוכני חיברות	משפחה כסוכן חיברות
	מהם המטרות של תהליך החיברות	הנחלת התרבות מדור לדור, שיבוץ הפרט במבנה החברתי, פיקוח חברתי. מאמר: החידה הסינגפורית: וימן גבי ודוד נבו
	במה נבדלים תהליכי החברות בתוך החברה, ובמה הם נבדלים בין החברות השונות?	הקשר בין תהליכי חברות ובין תרבות או תרבות משנה. קשר זה יש להדגים מתוך אחד מתוך המאמרים הבאים העוסקים בזהות בתרבות משנה ישראלית: רפפורט תמר נערות ציוניות תורמות ללאום. איזקוביץ רבקה מגדר והסתגלות תרבותית בקרב צעירים עולים מחבר העמים.